

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 138. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956848104048/facsimile.pdf (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

Venstrebevægelsen i Danmark, enkelte var Socialdemokrater. Det var en sand folkelig Bevægelse, der voksede frem, og der var i sin Tid al Grund til at tro, at der efter det første festlige Gry vilde komme en virkelig Arbejdsdag til Folkets Gavn.

I Form af *Selvstyrepartiet* levede Bevægelsen videre, stærkt svækket, til Dels forkæret. Det er indlysende, at dets Udviklingsmuligheder herved væsentlig var forringet. Men de var ikke helt forspildte. Ganske vist fik Selvstyremændene aldrig det absolutte Flertal i Befolkningen, men som stort Oppositionsparti har de dog haft saa megen Indflydelse, at de ikke er uden Medansvar for Udviklingen.

Det maa straks siges, at de paa et bestemt Punkt har indlagt sig virkelig Fortjeneste. Naar det færøske Sprog, der i sin Tid var truet af Forfald og Ødelæggelse, nu er omskabt til et moderne Sprog, lige brugbart i Skrift og Tale, skyldes dette for en stor Del den Omstændighed, at Selvstyrepartiet usvigeligt og utrætteligt har fastholdt Linjen fra 90'erne. Det ynkelige Barbari, som en Slags færøsk-dansk-engelsk Pidgin vilde have været, er lykkeligt undgaaet.

Det er et virkeligt Arbejde, der her er blevet præsteret, men desværre synes det i den Grad at have lagt Beslag paa alle Kræfter og alle Interesser, at meget andet er glemt. De Spirer til social Forstaaelse, der voksede op med den nationale Bevægelse, kom ikke til Udfoldelse, og de Mænd, som man paa dette Omraade kunde vente sig noget af, er enten døde eller paa en mærkværdig Maade gledet ud af de aktive Politikeres Kreds.

Den eneste af de gamle Førere, der er tilbage, er den nu 70-aarige *Patursson*. Hans Betydning for Selvstyrepartiet lader sig vanskeligt vurdere. Med sin ukuelige Vitalitet har han holdt en Ild flammende, der maaske ellers for længst vilde have været kvalt. Han staar endnu omstraalet af den magiske Glans fra Tiden før 1900, i manges Øjne er han næsten et nationalt Symbol.

Men nægtes kan det ikke, at Selvstyrepolitikken under hans Ledelse i mange Aar har stagneret. Et Parti kan ikke i det lange Løb leve

af Stemning. Patursson er en fremragende Agitator; med en genial selskabelig Evne er han i Stand til ligefrem at *danse* sine Vælgere sammen og opildne dem med et Kvad. Men som Politiker har han ikke formaaet at skabe noget. Han har haft Syner, men han har ikke haft den konstruktive Evne til at føre dem ud i Livet. Han foretrækker den store Demonstration for det lille Resultat, og Selvstyrepolitikken er paa den Maade blevet en March paa Stedet med et Soria-Moria-Slot som Maal. Hertil kommer, at Patursson i flere Sager af samfundsmæssig Betydning har vist sig som en konservativ Mand, og dette har virket tilbage paa hans Parti.

Saaledes er det gaaet til, at den straalende Morgenrøde fra 1890-erne stadig er en Morgenrøde. Der er ikke fulgt nogen Dag efter. Medens Sambandsmænd og Selvstyremænd nu i 30 Aar har trukket Tov om Ting, som de med lidt god Vilje burde have kunnet enes om, er alt fornuftigt Reformarbejde forsømt. Det er ikke til at undres over, at Folkets Interesse for offentlige Anliggender er i rask Dalen. Midt i en rivende Udvikling har Færingerne kun haft to politiske Alternativer: Sambandspartiets fantasiløse Konservatisme og Paturssons fantastiske Konservatisme.

Det vilde være uretfærdigt betingelsesløst at bryde Staven over den nationale Romantik. Den har op gennem Aarene været et værdifuldt Ferment i en ellers farveløs Tilværelse, den har inspireret Digtere og Komponister, og den har styrket Sammenholdet mellem alle Færinger, ikke mindst i det Fremmede. Men naar Romantikken bliver gammel, gaar den over til at blive Retorik. Til sidst bliver den bare til Fløvsen. Skønt meget tyder paa, at denne Regel ogsaa gælder for Færøerne, maa det dog siges, at unge Mænd og Kvinder endnu *kan* starte Livet paa de gamle Idealer.

Men hvor mange er de? Anspænder man sit Øre for at lytte til, hvad der egentlig foregaar i Færingernes Sind, hører man ikke mere nationale Toner, men derimod — Frelsermelodier, Frelsermelodier, Adventismelodier, Pinsemenighedsmelodier, Gendøbermelodier og K. F. U. M.-Melodier i broget og anmassende Forvirring, blandet